

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Delniško društvo „Narodna tiskarna“ ima 8. junija 1879 ob 10. uri zjutraj občni zbor,

ki ima sledeči

Dnevni red:

1. Bilanca delniškega društva „Narodne tiskarne“ za leto 1878.
2. Posamezni nasveti gg. delničarjev.

§ 15. pravil društva „Narodne tiskarne“ se glasi: Vsaka delnica daje lastniku pravico glasu v obnem zboru. Kdor sam ne glasuje, sme pooblastiti drugega delničarja; vendar nobeden delničar ne more imeti več ko 20 glasov, niti na podlagi svojih delnic, niti kot pooblaščenec drugih delničarjev.

Žene smejo glasovati po pooblaščenih, oskrbovanci in juristične osebe po svojih postavnih, oziroma pravilno postavljenih zastopnikih, če ti tudi sami niso delničarji.

§ 16. Kdor v obnem zboru hoče glasovati, mora svojo delnico, oziroma začasni list vsaj pet dni pred obnim zborom v društveno blagajnico uložiti.

Na noge koroški Slovenci!

Povsod, kjer slovenski narod stanuje, čuje se pogumni volilni bojni klic. Tu v Ljubljani smo osnovali osrednji odbor za Kranjsko, pa smo pripravili tudi bratom na periferijah Slovenije pomoči, če moremo in če treba. In sicer so tudi na periferijah Slovenije rodoljubi slovenski osnovali in založili organizacijo narodne stranke. Štajerski Slovenci imajo v Mariboru osrednji odbor za ves slovenski Štajer, a drugod po Štajerskem so podob-

bori ali posamezni delavni rodoljubi na braniku narodne zastave. V Gorici je za Goriško prevzelo politično društvo „Sloga“ vodstvo in agitacijo. Za tržaško okolico bode društvo „Edinost“ vse potrebno učinilo, a za Istro isto društvo v zvezi z vrlim uredništvom tržaške „Naše sloge“. Samo iz slovenske Koroške némamo do danes nič poročila, da li so se tamošnji naši narodni bratje kaj organizirali ali ne.

Izid volitev pred šestimi leti kaže, da bi se morali Slovenci na Koroškem le dobro upreti, in oni zmagajo v dveh okrajih v beljaškem in v celovškem.

V prvem (Beljak-Borovlje) je propadel zadnjič slovenski kandidat le s šestimi glasi. Tu je 18 slovenskih občin z nad 34.000 slovenskimi prebivalci, ki volijo 76 volilnih mož, nemških občin je pa samo 14 z 19.300 prebivalci, ki volijo 46 volilnih mož. Nemci torej ne morejo zmagati, če se mej Slovenci v tem kraju apelira na narodnost, na slovenstvo, na „svoji k svojim!“ Tiste, ki so zadnjič glasovali za Nemca ne volite več za volilne možé, temuž druge zanesljivejše. Zato je pa treba povsod hitre agitacije in izpodbuje.

V drugem koroškem slovenskem okraju, v okolici Celovške in Velikóvske, imajo tudi Slovenci večino. Zadnjič je tu slovenski kandidat le z malo protivno večino glasov propadil.

Pri zadnjih volitvah so uradniki pritiskali tudi zoper koroške Slovence. Zdaj vendar ne bodo smeli za nemškutarja Petritscha pritiskati, ki je podpisal vladi protivni program „112“ in ki je na Dunaji za svoj okraj šest let samo molčal in sploh le bolj za svoje razveseljevanje (in pa kakšno!) živel, nego da bi se bil brigal za interese svojih volilcev.

Sploh je bilo zadnjih šest let koroško zastopstvo v državnem zboru v obče tako slabo in ničevno, kakor nobene druge kronovine ne. Vsak slovenski kmet bi bil bolje zastopal interese slovensko-koroških volilcev, kakor dozdej vsi nemški koroški poslanci vkupe. Od Edelmana so okoliški Celovčanje in Velikovčanje še kaj pričakovali, ali tudi on nij bil drugega kot prikimovalc in ničla.

Zatorej koroški Slovenci! Ali res zadnjih šest let samó pri vas nij nič napredovala slovenska narodna zavest? Pri vas, od koder imamo vsi Slovenci iz najstarejše dobe svoje historije takó lepe spomenike! Kateri Slovenec namreč ne vé, kako je nekdanji stari koroški Slovenec in sicer koroško-slovenski kmet, na polji Gospé-Svetskem v pričo zbránega naroda sam volil in potrjeval svojega slovenskega vojvoda in kneza, kateri je moral obljubiti, da bode varoval pravico slovenskega kmeta? Mar je zdaj res koroški Slovenec popolni sluga in hlapec sosedu Nemcu postal?

Naj tedaj zares in precej vsakdo, kdor naših na slovenskem Koroškem bere te besede, svojo narodno dolžnost stori in jih močno in daleč mej narod raznese. Naj zlasti narodna duhovščina po svojih farah ljudi precej nagovarja, da kmetje gotovo in vsi pridejo k volitvi volilnih mož in tam zberó samo zanesljive slovenske možé za volilne možé. To je glavna stvar, a hitro je treba delati za njo. Če so enkrat dobri res slovenski in značajni volilni možé izvoljeni, potlej je vse jedno, kdo je kandidat, samo da je naroden Slovenec. Če ta dozdanji slovenski kandidat nij več sposoben, oni ne dovolj priljubljen, izbe-

Listek.

Kosmas Makabejec.

II.

Ko bi le znal „ministrirati“, to bi uže bilo nekaj, si je mislil Kosmas, pa ko je do bil knjižico, v katerej so bile vse one latinske molitvice, je začel učiti se, da so mu kar škripali možjani v glavi. „In nomine patris“ je še šlo precej gladko, ali óno, kar potlej pride, je šlo le počasi v glavo, na dan po tri besede, več malo kedaj, včasih pa še toliko ne.

To je bila muka za Kosmasa, ki sicer nij bil ravno neumen, to se ne more reči, ali je imel trdo ali pretrdo glavico, v katero nij bilo lahko kaj zabiti; no imela je prednost ta glava, da je držala čvrsto, kar je bilo enkrat notri.

Tako se je zgodilo po dolgotrajnem naporu, da je smel Kosmas neko nedeljo obleči rdečo suknjo in pa belo srajco prek, ter

streči pri altarji in pa odgovarjati latinsko gospodu fajmoštru pri ranej maši. Od tega časa je bil čisto predružen naš Kosmas; ker se je uže toliko naučil, mislil je, da bi se še več mogel, in s časom mu se je rodila v glavi misel, da bi celo „gospod“ postati mogel, ko bi Bog hotel in pa njegov krstni patron.

Svetá je še dozdej precej malo videl razen bistrškega, pa kako bi tudi, saj nij nikamer hodil, samo enkrat je gonil krávo v Rogatec in nazaj domu in z dedom Gregorjem je pač večkrat šel v Podčetrtek ali v Šmarje na sejm, pa je tobaka nosil v žepu pečuharja, ker so njegovega deda iblajtarji uže tako dobro poznali, da so ga vselej, če so ga le videli, povprašali, ima li kaj pri sebi hrvaškega ali pečuharskega. Pri takej prilžnosti je Kosmas, ki je navadno nosil v žepu poln mehur pečuharja, prav moško korakal naprej, kakor da bi niti ne poznal ónega starca, ki ima opravka z iblajtarji.

Razen domačih gospodov pri fari in pa iblajtarjev je tedaj Kosmas le malo ljudij poznal, no, to je bilo gotovo, da je kaplan velik gospod. Papež je se ve da prvi na svetu, potem cesar, škof, minister, tehant, fajmošter, general, kot. sodec, kaplan, učitelj, župan in pa iblajtar, to so bili dijetni razredi, v katere je razvrstil in rangiral vse dostojanstvenike na tem svetu.

O učiteljskem dostojanstvu nij Kosmas veliko mislil, ker je enkrat čul, kako so gospod fajmošter okregali učitelja, ki je bil tudi mežnar pri farnej cerkvi; no, razen tega je imel učitelj preveč otrok, kar se tudi nij dopalo Kosmasu, kateri je imel tega dosti doma, kjer je v vsakem kotu kaj kričalo.

No, Kosmasova misel, postati kaplan, je bila samo želja, katera se mu je rodila v glavi, odkril je nij nikomur, še materi ne, ampak na tihem je molil in pa vse svetnike, ki so imeli cerkve tam blizu njegovega doma, je prosil za pomoč.

rite drugega, morda kar navadnega poštenega kmetkega posestnika ali trgovca, samo da je Slovenec in naroden, da ne bode glasoval z Nemci. Čas je v obče ugodnejši, nego je pred 6 leti bil, ker tudi koroški deželni predsednik je dobil ukaz, da c. kr. uradniki ne smejo na volitve vpljivati ali celo na Slovence pritiskati.

Volitve v državni zbor.

Za Štajersko so volitve razpisane: Dne 2. julija volijo kmetke občine, 4. julija mesta in trgi; dne 7. julija trgovske zbornice, 8. julija pa veliko posestvo. Štajerski Slovenci bodo torej nekaj dni kasneje volili, nego mi na Kranjskem.

O reklamacijah ali popravil zapisnikov volilcev.

Živo priporočamo vsem narodnjakom po deželi, zlasti pa v mestih in trgih, da gredo gledat in gotovo pazijo na to, da bode zapisnik vseh volilcev v redu in prav sestavljen.

Mi smo zadnjič dosti volilcev po mestih in trgih izgubili, ker niso oblasti po nekod priklade k direktnim davkom štele. Zatorej opozorujemo vse bralce pri reklamacijah volilne pravice, da po dopisu ministerstva od 26. julija leta 1871. vstevajo se k direktnim davkom tudi cesarske doklade, zlasti vojna doklada. V ónem ukazu se pravi:

„Da bi se v tem oziru kolikor mogoče enakomerno in v smislu postave ravnalo, moram vaše blagorodnosti naznaniti, da izrek „neposredni davki“, ki se nahaja v občinskem in deželnem volilnem redu in v dotičnih dodanih postavah, ako kaka postavna odločba naravnost ne prepoveduje vstevanja priklade, pomeni ne le čisti davek, temveč tudi tretjinsko in izvanredno priklado, to je skupni znesek davkov, ki se imajo plačevati v državne blagajnice in da se mora tedaj, če je pravica voliti v deželni zbor v volilskih razredih mest in kmetijskih občin odvisna od tega, koliko kdo neposrednih davkov plačuje, omenjeni skupni znesek davka in priklad za podlogo vzeti.“

Pri cesarskih davkih so torej sledeči poviški za cesarsko blagajnico:

1. Pri gruntnem davku tretjina, in druga tretjina za vojskino priklado.
2. Pri hišnem davku tretjina, za vojskino

priklado pa toliko, kolikor redni hišni davek znaša.

3. Pri davku od gostačev (ali od hišne najemščine) tretjina, in druga tretjina za vojskino priklado.

Te davščine se natanko razvidijo iz davkarskih bukvic, ki so v prvem in v drugem predeču, potem iz plačilnega naloga zaradi davka od hišne najemščine.

4. Pri pridobinskem ali patentarskem davku znaša cesarski povišek $\frac{7}{10}$ in

5. pri dohodnem davku (einkommensteuer) pa tudi $\frac{7}{10}$.

Le če oba ta dva redna davka skupaj 30 gld. presežeta, znaša povišek ravno toliko kakor davek sam.

Preračuni se pa povišek k številkam 4. in 5. tako-le:

Če je patenta 5 gold. 25 kr. znaša povišek 3 gld. 67 $\frac{1}{2}$ kr.; in če je dohodnega davka 1 gl. 75 $\frac{1}{2}$ kr. znaša povišek 1 gl. 22 $\frac{1}{2}$ kr.

Šolstvo na slovenskem Koroškem.

Iz Železne Kaplje 22. maja. [Izv. dop.]

Nij ga naroda bolj zapuščenega v naše razkosane in razdrobljene slovenske domovine, ko ravno mi tukaj v Koroški slovenske, ker smo tudi najbolj izpostavljeni germanizaciji. Teško je kaj veselega pisati od tukaj, tako teško je pa ipak nasprotno, ker dobrega nij nič, slabega preveč, — vendar načrtati vam hočem dragi čitatelji nekoliko, kake pedagogi so naši Korošci. Pri nas imamo take učitelje večidel, ki še v popolnoma slovenskih krajih nič našega jezika, niti „bindisch“ ne znajo, a pravilno slovensko še toliko manj. Naše šole v narodnem obziru tukaj v koroški Slovenske so bele vrane, in žali bog od mesta do trga, kakor tudi do trdo slovenske kmetke občine. Poglejmo enmalo v naš trg, ki je uže čisto po nemčen, akopram je obkoljen okolo in okolo od samih hribovskih trdih Slovencev.

Tržana slišal boš govoriti le takrat slovensko, kadar mu je silo potreba, drugače ga je nekako sram. A z menoj, ko vidi, da mi nij volja nemško govoriti, jeli so vendar marnjati slovenski. Domače govorjenje z otroci je vse nemško, in kadar doraste za šolo, tam se še le izobrazi edino v nemščini. Čisto slovenskim otrokom, ki pridejo iz okolice v šolo, mora se jim ubijati vse nemško, dasiravno boremu otroku je jezik ta španjska vas! Šola

je 3razredna, a učitelja sta samo dva. Otrok pride iz šole, a ne zna ni slovensko niti nemško kaj pravilno zapisati. Eden učitelj je celo Nemec, a on mi je sam pravil, da šola nima pravega temelja. V celo slovenske vasi, Galicija z imenom, je mladina tudi tako srečna, da ima nemškega učitelja, a učenci so brezizjemno čisto Slovenci. Kaka šola mora biti, predstavljaj si dragi bralec, sam. In tako je v več krajih. Je li to ravnopravnost! Z žalostnim in potrjim srcem opazoval sem uže mnogo slovenskih učiteljev, katerim je glavna naloga za ljudsko šolo ta, da se slovenski otroci prej odvadijo svojega materinega jezika, in tako jim mrzijo vse, kar je slovenskega. Ako pa z njim hočeš slovensko govoriti, ti bode nerad v tem jeziku odgovarjal, in še to z nekako brozgo.

Poglejmo si nemške in sploh vseh izobraženih narodov pedagoge, kakor so óni zavrgli vsako izobraževanje šolske mladine, če se ne godi na podlagi materinega jezika. Le tukaj pri nas je narobe prav. Kdaj pride rešitev za koroške Slovence?!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. maja.

Na Češkem so volitve razpisane za kmetke občine 28. junija, mesta in trgi 1. julija, za veliko posestvo pa 3. julija.

Na Moravskem bodo volitve 1. julija, mesta in trgi 3. jul., a veliko posestvo 7. jul.

Na Spodnje-avstrijskem so volitve v kmetijskih občinah 24. junija, za mesta 30. junija, a za veliko posestvo 5. julija.

Vzhodnje-gališki volilni odbor je imel 24. t. m. sejo, v kateri je grof Dzieduszycki bral oklic na gališke volilce in priporočal složnost, katere se mu zdi tembolj treba, ker bodo Čehi zdaj tudi v državni zbor stopili, in je torej nujno, da je kar največ mogoče avtonomističnih poljskih mož voljenih, kateri bodo pri kakej izpremambi ustave glasovali za avtonomijo in politično svobodo vseh avstrijskih narodnostij. — V Galiciji bodo volitve za kmetke občine 30. junija, za mesta 3. julija.

O grofu Andrassyju piše „Independance belge“ z Dunaja, da ostane le še tako dolgo na svojem mestu, da Rusi zapusté Balkanski polotok in bode berlinski dogovor izvršen, potlej pa pojde na „svoja imanja“ obdelavat zemljo svojih očetov. — Zdaj bomo pa skoro začeli želeti, da bi Rusi uže iz Bolgarije zunaj bili, ker se nam potlej tako veselje obeta.

O ko bi bil Kosmas le pomislil, kako teško se je naučil „ministrantskih“ molitev, nikdar ne bi bil želel še več latinščine znati, on, ki se je v letu dnij v Slov. Bistrici tako šembrano malo nemškega naučil, — pa pozabil je, kaj je pretrpel, ko si je zabijal v glavo latinske besede, eno za drugo, potem pa vse skup, in nij mu bilo več mar za trud, katerega je prebil, samo je želel postati tako velik gospod, kakor so bili kaplani, katere je vidil in spoznal v malo letih precejšnje število pri svojej farnej cerkvi.

Pa vse bi se bilo s časom zravnilo, Kosmas bi bil ostal doma pri svojem, če tudi ne preljubeznjivem očetu, samo da mu nijso prišle v roke „Drobtinice“. Ko je tam čital, kako je ta ali oni postal iz kmetkega sina velik gospod, ne le kaplan — od samih kaplanov nij bilo nič posebnega v „Drobtinica“ — ampak fajmošter, tebant, celo škof, e, pa se mu je želja vzbudila, tudi kaj tacega biti.

Vse težave je laglje prenašal v nadi, da

bode boljše, kadar bo velik, no, bil je uže precej velik in hodil je uže 4 leta v drugi razred domače šole, kjer se nij dosti naučil, kar ne bi bil uže znal, pa nij prišlo do tega, da bi bil odkril svojo željo komu na svetu.

Ali pri sosedu so imeli „študenta“, ki se je tudi učil za gospoda, ta je Kosmasu neki dan na paši pripovedoval, kako je v Celji lepo, kako veselo mej študenti, in Kosmas je še tisti dan povedal materi, da bi tudi rad šel v Celje.

Kakor da so čakali na to njegovo izjavo je bilo kmalu vse pripravljeno, prišel je krojač, Kosmas je dobil gospodsko suknjo, učitelj mu je izdal svedočbo, župnik krstni list, se ve da, vse po nemški, in ko se je bližal 1. oktober, je pobral od bratov in sester, katerih pa še takrat nij bilo več kakor 5, vse krajcarje in groše, kar jih je bilo shranjenih po njihovih škrinjah, pa je uže glorio pel sam pri sebi ter se na tistem veselil na vse dobro, kar ga še čaka na tem svetu in na ónem.

Dan pred odhodom mu je počelo tesno prihajati in srce mu je težila neka tuga in žalost tako, da bi se bil najraje razjokal, ko ga ne bi bilo sram. Letel je še v oba očeta vinograda, v mlin, na pod, v hlev, pogledal si je še enkrat: „piščeta, pure, race, kostrune, teleta,“ kakor pravi verz, in vse drugo, kar je bilo živega okolo hiše, a sledeči dan rano je nastopil osodepolni pot v Celje. Hoja je bila precej težavna za mladega Kosmasa, pa zato je, ko je zagledal v št. Jurji železnico, poprosil očeta, naj bi se vozila naprej do Celja, ali oča je kar odkimal, rekel nij nič, kakor je sploh na celem potu pregovoril komaj pet besedij, ampak je kar zamišljeno stopal naprej, a za dva streljaja za njim Kosmas, s teškim cekrom na rami.

Ošterij ob potu sta se prav skrbno ogibala, ampak ko je Kosmas uže le preveč zastajal, ga je počakal oča na prikladnem mestu ob cesti, ter je izvlekel iz cekra pečeno kokoš, kruha in vina, brez katerega nij šel

Minister **Stremajer** je bil 26. t. m. prišel v svoj gornještajski volilni okraj Lipnico in se volilem predstavil. Zagovarjal je okupacijo in potrebo nagodbe z Ogersko. Župan mu je zopet kandidaturo ponudil.

Vnanje države.

Bolgarski knez je pred odhodom z Dunaja sprejel še zastopnike Vzhodne Rumelije, pa jim je rekel, naj potrpe; on ne more za zdaj podpirati ideje zedinjenja cele Bolgarije, ker je ta misel še prenežrela. Za zdaj bi vsako prenačlenje moglo le čelej stvari škodovati, a nij dvombe, da prinese čas ureditve velike dogodbe.

Iz Filipoplja se javlja: Narodni shod je proglasil enoglasno Vitalisa za poveljnika ali generala vzhodne-rumeljske narodne vojske (milice) in ta je uvel bolgarski jezik kot poveljniški jezik.

Črnogorska vlada je sklenila izdati nov zemljevid pomnožene Črne gore. Zatorej je prišlo 24. maja šest ruskih topografov v Cetinje.

Dopisi.

Iz Notranjskega 26. maja. [Izv. dopis.] Pred durmi imamo torej že volitve za državni zbor. Treba torej, da se pripravimo. Pri nas sicer nij strahu, da bi kak drug kandidat zmagal, nego narodni, kajti tu je za vselej nemčurjem odklenkalo; izvzemši Postonje, kjer je še malo številce klavernih odpadnikov, kateri se pa bodo kmalu, kakor kofra pozgubili, je celo Notranjsko, osobito kar se tiče kmetijskih občin, popolnoma, in s prepričanjem narodno. Bati se nam torej nij, pa vsaj najboljši dokaz je ta, ka nasprotna odpadniška stranka se nam niti nasproti postaviti neče, ter niti kandidata postaviti. A vsakako je pa dobro, da se mi mej soboj nekoliko pogodimo, kogá da se bode volilo, kajti več ljudij več zna, ter da napravimo kak volilni shod. Za prvi enaki shod morda bi bila uže lepa prilika binkoštni ponedeljek v Postonji, kjer se navadno vsako leto na ta dan toliko domačinov snide.

Iz Štajerskega 23. maja. [Izv. dopis.] Nove volitve so tukaj! — Ves slovenski svet se ozira na nje, vsak uže nekako teško čaka kaj se bo zgodilo. Kajti vrgli bi uže radi vsi ta britki jarem za se, kateri nas tako teško in tako dolgo uže tlačí, radi bi uže postali svoboden narod.

Saj uže tu v mestih skoro ne slišimo besede slovenske, (posebno pa v Mariboru in Celji ne) naše šole so vse čisto nemške. Vse

nemško, povsodi le nemško mej slovenskim narodom! Vprašamo tedaj, ali bi se mogli v našem materinskem jeziku dalje izobraževati, ko le zmir nemško slišimo, ter nemški govorimo? Gotovo ne! — Takó se tedaj godi na slovenskih tleh, v slovenski deželi. — Ali ne boli vsakega Slovenca srce, ko sliši žalostne besede, katera mu očita mladina slovenska. —

Vendar še nijsmo zgubljeni, dovolj je še upa, da bodo prišli časi v katerih bo naš jezik zopet obče spoštovan.

Kedaj pa se more to storiti, kedaj bodo se moje besede najlože spolnile? Ali morda ne zdaj? Gotovo! Zdaj je tisti čas prišel, v katerem se lahko pokažemo, da smo še zmir pravi Slovani, da še v naših žilah teče gorka kri slovanska, da še v naših prsah močno bije srce za milo mater Slavo. Sedaj dragi očetje slovenski vas milo prosi vsa mladina, ter čaka odrešenja. — Sedaj pri volitvah delajte za slovensko stvar. Varujte se zapeljivcev sovražnih nemčurjev, oni bodo zopet vse svoje strune napéli, da bi zmagali. Ali naša naj ne omaga. Složnost in iskrena ljubezen do domovine naj bo naše geslo!

Domače stvari.

— (Kranjski nemškutarji) so imeli predsinočnem v ljubljanskej kazini svoj zbor konstitucionalnega društva, da bi govorili o prihodnjih državnih volitvah. Sila malo jih je bilo prišlo, ker pravi meščanje se ne brigajo za njih prisiljeni posel, c kr. uradniki pa so baje uže tudi slišali, da ministerstvo Taaffe ne bode nikako trpelo, da bi uradniki agitirali enostransko. Vendar je bil jeden, g. Kaltenegger, tudi ta večer gotov v kazini, in še celo zopet na čelu vse nemške agitacije, ker se je Dežmanu za nekov njegov govor o svojem „delovanju“ zahvalil in upanje izrazil, da bode nemčurško ustavoverstvo še dalje našo deželo zastopalo. Razen Kalteneggerja je nekaj rekel samo še g. dr. Schaffer, a dr. Schrey je predsedoval. Druzihi nij bilo dosti več. O Dežmanovem govoru izpregovorimo obširneje, kadar ga njegov „Tagblatt“ prinese celega. Iz tega, kar uradna „Laib. Ztg.“ prinaša, posnemljemo uže, da ima Dežman glede svojega dolenjskega poslanstva slabo vest.

— (Umrli) je 24. t. m., kakor se nam z Dunaja piše, v tamošnji splošnej bolnici g.

Da, ta je pa bila precej huda za starega Kosmasa; moral je vse plačati, kar sta popela in popila z gospodom. Prav klaverno se je vozil še ono malo ceste, kar je je bilo do Maribora, in namenil se je, molčati o nesreči, katera ga je bila ravno kar zadela v ošteriji.

Potem, ko je v Mariboru voz in konja spravil in obskrbel pri nekem znancu, hitel je k sestri in — oho! kaj sva tukaj?! je našel svojega ubeglega pasažerja pri sestri, od katere je precej zvedel, da je ta gospod nje ženin in nobeden drugi ne.

Sedaj pa nij smel več molčati, ampak govorjenje mu tudi nij nič hasnilo, ker sta rekla oba, ženin in nevesta, da je to bila gola šala in čisto nič družega kakor šala.

Šale pa Kosmasov oče nij trpel nigdar in ošterije so se mu zamerile vse, katere so stale ob cesti, pa tako sta prispela v Celje, ne da bi bila trčila mej potom v katero takih ošterij.

Simon Rekar, stud. phil. iz Radolne na Gorenjskem domu. Umrli je bil svoje dni učitelj v Waldherrjevem zavodu; pozneje je šel na Dunaj, kjer se je učil historije. Trpel je vedno siromaščino, kakor večina slovenskih dijakov. Letos je imel delati poskušajo. Skrb za vsakdanje življenje, pomanjkanje, in ker se je umrl poleg tega še pridno učil, vse to mu je podkopalo zdravje. Lansko leto je bil i v Bosno pozvan, a uže v Ljubljani zarad bolehnosti superarbitrován. Jeseni je zapustil, nekoliko okrepčavši se, dom svojih staršev in je prišel na Dunaj, kjer je vzel pismene naloge, katerih se pa uže več nij mogel lotiti. Bodi mu zemljica lahka! — Mimo gredé omenim še, da je izmed njegovih součencev, to je onih, ki so leta 1871 maturo delali, kolikor je meni znano, uže deset umrlo, ti so: Meršol, Moše, Jerab, Mencin, Ster, Rupnik, Rihar, Raab, Hafner in Bervar, zadnji trije po samomoru. Žalostna tedaj osma šola!

— (Matura.) Naredba ministerstva za nauk določuje, da imajo odslej tisti učenci srednjih šol, ki le polovico šolnine plačujejo, tudi le polovico takse za maturno izpraševanje plačati.

— (Ljubljanska požarna straža) je imela v nedeljo občni zbor. Iz poročila posnemljemo, da je društvo to leto devetkrat klicano bilo na gašenje. Dohodkov je imelo 3097 gold., a stroškov 3025 gold.

— (V Metliki) je notar postal dr. E. Burger, bivši adjunkt v Sevnici.

— (Premeščenje pri učiteljstvu.) Gg. učitelji Jakop Marn, Mat. Rant in Ivan Pokoren so postali stalni. J. Cepuder začasno iz Leskovca v Sv. Križ pri Kostanjevici. J. Ramroth pomožni učitelj v Postojno. Učitelj J. Jerom pri sv. Križu je 15. t. m. umrl.

— (Upravnosvetovalstvo banke „Slavije“) je, kakor beremo v poslednjem letnem sporočilu, z ozirom na to, da se je poslednja leta banka od nekaterih laži-strokovnjaških listov na vse mogoče načine napadala, odstopilo vsled § 32 VI. splošnih banknih pravil pripadajočo si pravico kontrole vsem onim banknim členom, ki imajo pravico občnih zborov se udeleževati. Vsled tega ima vsak tak banken člen pravico kadarkoli priti v bankne pisarne in kontrolirati ne le redno poslovanje, ampak tudi skontrolirati blagajnico.

— (Požar.) Iz Šent Jakoba v Slovenskih Goricah poroča se nam dné 21. t. m., da je pretečeni teden pogorelo v Ploderšnici pri banki „Slaviji“ zavarovano poslopje Franca Arba. Kako je ogenj nastal, nij še doslej znano.

— (Cerkveno umetništvo.) Gosp. Schreiner, pasar v Ljubljani je ravnokar za Šentvidsko cerkev na Dolenjskem izdelal krasen ciborij ali obhajilski kelih. Srebrna kupa in stalo sta izdelana prav okusno in čisto v staro rimskem cerkvenem slogu.

— (Nesreča.) V Hrastniku je delavec v glažuti France Beršnjak padel mej kolesa v kamenski málin in mu je desna noga bila zmečkana tako, da je kmalu umrl.

— (Strela v zvonik.) V petek popoldne je tresčilo v Dragi pod Višnjo goro v zvonik podružniške cerkve in les osmodila tako, da je zvonik začel še le 8 ur kasneje goreti. Stolp je zgorel, cerkev so rešili. Mali zvon je padel na tla in se ubil.

— (Volovsk tat) je prišel k posestnici Mariji Pivnik v Rovtah pri Logatci ponoči 4. do 5. t. m. in jej iz nezaprtega go-

nigdar nikamer od doma. Ošterij se je pač bal Kosmasov oče in nij je videl nobene od znotraj, odkar se je vozil, uže sam nij vedel pred koliko leti, v Maribor na svatbo jedne svojih sestrá. Takrat se je pač bilo namerilo, da je v Slovenskej Bistrici, kjer je hranil konja, prišel lepo oblečen gospod k njemu, ter se je pogodil z njim, da se bo vozil za dve cvancige iz Bistrice do Maribora. Ko sta prispela do blizu Maribora, je rekel gospod, naj zavrne naravnost v neko ošterijo ob cesti, oče Kosmas sicer nij imel prave volje zapeljati v krčmo, ker je uže onako bil blizu mesta, ali gospod na vozu je rekel, da se naj nič ne boji, da ga ne bo nič koštalo. Če je pa tako, mislil si je, zakaj bi se pa ne zavrnil v ošterijo, in res mu je dal gospod jesti in piti dosta.

Ko je potem konja vpregel, nij bilo gospoda nikjer več in oštarjačica je rekla, da je gospod uže odšel stranskim potom v Maribor, pa da plačal nij nič.

vejevega hleva ukral in odpeljal par visokorogatih, pepelnastih, 300 gold. vrednih volov. Nijso ga še zasledili.

— (Dober sin.) Kmet J. Kolman je šel s svojim sinom iz semnja domov. Po potu se skregata, in sin očeta tako pretepe, da je obležal. Sina so izročili sodnji v Bréžicah.

— (Rojanska čitalnica) prične svojo letno sezono z obširno besedo 8. junija; predstavljala se bode jako priljubna igra „V Ljubljano jo dajmo“, sodelovali bodo trije pevski zbori in sicer: znani tržaški, potem okoličanski, rojanski in barkovljanski, kateri se je pri zadnji slavnosti posebno skazal. Potem bo velika tombola s 50 krasnimi dobitki, katere darujejo v dobrodelni namen čitalnični udje. Po izvršenem sporedu pa bode skupna zabava pod milim nebom, v dvorani pa ples. Okoličani, pridite obilo k tej besedi in pokažite, da trdnjavica rojanska stoji na braniku. Za neude bo primerna vstopnina.

— (Nova slovenska knjižica) je ravno izšla v mariborski Pakovej tiskarni z naslovom: „Fara sv. Petra pri Mariboru. Krajepisno-zgodovinske črtice. Spisal France Zmazek, kaplan pri sv. Petru pri Mariboru. S podobo sedanjega župnika in zlatomešnika Marka Glaserja.“ Strani ima 56. Naslov uže naznanja tudi knjižice obseg. Taki krajepisno-zgodovinski spisi bi se lahko o vsakej fari dali spisati in o kakej priliki mej narod vreči. Kolikor toliko tudi to utrjuje v ljudstvu domovinsko ljubezen. Zato g. Zmazekovo delce hvalimo.

— (Dinamit.) V Spodnji Puljskavi blizu Slovenske Bistrice je bil te dni neki krčmar pri svoji hiši velik mlaj posadil. Po noči so fantje prišli in mu ga z dinamitom razpršili tako, da so kosci razrušenega drevesa po strehah veliko škodo naredili.

— (Ciganska družba) 120 oseb, ki so bili iz Istre pregnani, prišli so s parnikom v Trst, da jih je laški parnik dalje v Raveno peljal, kajti vsi so bili podaniki sosednje Italije. Velika množica ljudstva je oblegala to laško krdelo.

— (V zagrebškem mestnem zboru) je bilo v seji dne 24. t. m. skleneno, da bode zagrebška občina naredila svoje lastne mesnice in prevzela prodajanje mesa v svojo režijo, zato, ker zagrebški mesarji meso silno dražé in v ceni nečtejo pojenjati. Sicer se je oglasilo nekaj mesarjev, ki bi hoteli meso malo ceneje prodajati, ali občinski svet je predloge teh mesarjev zavrgel, češ, da ne koristijo občini nič, a prebivalstvu da se mora pomagati s tem, da bode meso ceneje dobivalo.

Razne vesti.

* (Politične pravde.) Dne 22. t. m. vršila se je v Kievu politična pravda pred vojnim sodiščem zoper 14 oseb, mej katerimi je bilo nekaj plemenitasev, deklic in žen iz višjih stanov, in pruski Nemec Ludwig Brandtner. Toženi so bili, da so bili udje prepovedane tajne družbe, ki se upira zoper obstoj red v državi. Brandtner in še dva druga so bili pa obtoženi, da so se z orožjem ustavljali policijskim uradnikom. Dva obtoženca sta bila spoznana nekriva, Brandtner in še jeden sta bila obsojena k smrti, vsi drugi so izgubili svoje častne pravice ter bili obsojeni od 4 do 14 let in 10 mesecev v posilne delavnice.

* (Črnogorski knez) je te dni sina dobil, ki je bil krščen na ime Mirko. Grof Šerementiev, adjutant ruskega carjeviča je bil namesto carjeviča boter novorojencu.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

* (Lepo čestitanje.) Novovoljeni zapisnikar severno ameriškega zveznega senata, Col. Burch je dobil od svojih prijateljev v Nashville (Tennessee) po telegrafu sledeče čestitanje k svoji izvolitvi: „Zaradi vaše zmage je pijano vse mesto!“

* (Obsojen oficir.) V Würzburgu je vojno sodišče obsodilo lejtentanta bar. Schenka v dveletni zapor v trdnjavi, zato, ker je v 66 slučajih trpinčil podložne in grdo ravnal z vojaki. Ob jednem izgubi tudi službo.

Listnica uredništva: Iz Sódražice smo bili dopis dobili zoper katerega nam g. J. G. pog. S. T. pošilja odgovor na neko gotovo osebo, v katerej on sluti dopisnika. Odgovor ta je preosoben, da bi ga mogli mi natisniti. — Prvega dopisnika pa tudi opozorujemo, da sicer mi objektivne in resnične dopise radi prejemamo, taci pa ne, ki vzbujajo pritožbe.

Umrli v Ljubljani.

22. maja: Janez Gregorič, titul. narednik, 22 l., v sv. Petra kasarni, vsled ostrupa s strihinom.

26. maja: Marija Tomec, hišna posestnica, 80 l., v cerkvenih ulicah št. 23, vsled slabosti v starosti. — Ana Grmek, samica, v mestni hiralnici na Karlovski cesti št. 9, vsled vodenice.

V deželni bolnici:
25. maja: Marija Petelin, gostača žena, 70 let, vsled srčne napake in vodenice. — Ana Pance, 20 let, delavka. — Franc Sedmak, 18 let, črevljarski pomagáč. — Franc Kangel 33 let. Vsi trije na tubercul. pulmonum. — Matevž Majdič, delavec, 29 let, vsled jetike.

Tujci.

26. maja:

Evropa: Nusa iz Trsta.
Pri stonu: Kelner iz Dunaja. — Herman, Levi iz Monakova. — Grof Lichtenberg iz Dolenjskega. — Vidic, Schult iz Dunaja.

Pri Malicu: Schmeckles iz Dunaja. — Senčar iz Kočevja. — Fetzner, Hock iz Dunaja. — Woratschek iz Gradca. — Sottelscheg, Kaiser iz Dunaja. — Planinšek iz Celja.

Pri bavarskem dvoru: Baizer iz Zagorja. — Cadore iz Trsta. — Mitzberg iz Gradca.

Pri avstrijskem cesarju: Rebič iz Ljubljane. — Hriboar iz Kranjske gore.

Razprodaja.

V vasi Dole pri Hrastniku na Stajerskem blizu farne cerkve je iz proste roke na prodaj: kmetija, ki meri 62 oralov (njive, travniki, vinogradi, pašniki), zraven tudi kmetijska poslopja, t. j. hiša s 4 sobami, dva prostorna hleva z govejo živino (ki je vredna 900 gold.) in kozolec.

Kdor to posestvo z živino in s poslopjem vred skupaj kupiti želi, naj se oglasi do 1. junija pri podpisnem.

Ako se pa do 1. junija za vse skupaj nobeden kupec oglašil ne bo, se bode celo posestvo z živino in poslopji vred na drobno prodalo, in sicer 2. in 3. junija.

Valentin Zabovnik

v Toplici pri Zagorji.

Štev. 6761.

(259)

Razglas.

Od volilcev glavnega mesta ljubljanskega za leto 1879 izvršene dopolnilne volitve mestnega zbora, vsled katerih so bili gospodje

Franc vitez Gariboldi,
Janez Nep. Horak,
Josip Jurčič,
dr. Friderik Keesbacher,
Karel Leskovic,
Jožef Luckmann,
dr. Robert pl. Schrey,
dr. Jožef Suppan,
dr. Franc Suppantšchitsch, in
dr. Valentin Zarnik

kot soudi mestnega zbora izvoljeni, je mestni zbor s sklepom od 20. maja t. l. potrdil. To se splošno naznanja.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 24. maja 1879.

Župan: Laschan.

Prodaja košnje.

Na Franc Rodetovem vulgo Mokarjem travniku „Mesarica“ se bo po dražbi in proti gotovej plači prodajala letošnja košnja prvi četrtak po binkošti, to je: 5. junija.

Dražba se prične ob 9. uri zjutraj na travniku „Mesarica“.

(258—1)

Dunajska borza 27. maja.

Šnotni drž. dolg v bankovcih . . .	68	gld.	40	kr.
Šnotni drž. dolg v srebru . . .	70	„	80	„
Žlata renta . . .	80	„	85	„
1860 drž. posojilo . . .	126	„	25	„
Akcije narodne banke . . .	848	„	—	„
Kreditne akcije . . .	266	„	60	„
London . . .	117	„	05	„
Srebro . . .	—	„	—	„
Napol. . .	9	„	33 1/2	„
C. kr. cekini . . .	5	„	50	„
Državne marke . . .	57	„	55	„

Adolf Eberl,
zaloga oljnatih barv, laka
in firneža, (257—1)
v Ljubljani,
na Marijnem trgu, poleg franciskanskega mostu.

Gostilna „pri fajfi“

(v Lingarjevih ulicah).

Kosilo in večerja po ceni, dobro vino, liter po 24, 32 in 40 kr., in Auerovo marcno pivo. (238—3)

Nj. veličanstvo

kralj danski objavil je fabrikantu gospodu Ivanu Hoffu po svojem adjutantu, da ceni on vrednost njegovega sladnega ekstrakta jako visoko. „Opazil sem,“ tako glasi se kraljeva izjava, „z veseljem Hoffovega sladnega izlečka uplivanje na zdravje pri sebi, in pri več udih moje rodbine.“ (241—2)

Hoffovi sladni bonboni

Prvi, pravi, slez razpuščajoči Ivan Hoffovi sladni bonboni za prsi so v plavem papirju. Mej 30 leti svojega poslovnega obstanka so bili 51krat odličeni.

za prsi.

Zdravstveno poročilo pri boleznih na pljučah in obcej telesni slabosti.

C. kr. dvorni fabrikant sladnih izdelkov, c. kr. svetovalec in dvorni zakladavec skoraj vseh vladarjev evropskih, gospod Ivan Hoff, lastnik zlatega križeca s krono za zasluge, vitez visokih pruskih in nemških redov, na Dunaji, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Nemco, pošta Orolik.

V svojej visokej starosti, 73 let namreč, sem pri splošnej telesni slabosti, slabem prebavljanju, gnjusu do jedi in jako hudem kašlju, ki me je tri polna leta po zimi moril in slabil na telesu, izkusil tolažljivo uplivanje na zdravje onih sladnih izdelkov, koje ste mi minolega meseca poslali, sladno ekstraktno pivo, čokolada in bonboni, ter vas prosim, upošljite mi še 28 sklenic sladnega ekstraktnega piva za zdravje in 5 možničkovi sladnih bonbonov.

Anton Vradisavljevič, župnik v Nemcah.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarju G. Piccoliju; v Ptuiju pri Vidu Selivšku.

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

(190—202)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.